

בש"פ 5739/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 5739/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר שלישית מעבר לתשעה חודשים
לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ז' באלול התשע"ד (2.9.2014)

בשם המבקשת: עו"ד לינור בן אוליאל

בשם המשיב: עו"ד פאדי שרקאווי

החלטה

*

1. בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב ב-90 יום החל מיום 8.9.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 13-06-24351 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום ביום 12.6.2013, המייחס לו עבירות במסגרת חמישה אישומים: שידול להתעללות בקטין או חסר ישע (ריבוי עבירות), לפי סעיף 368ג סיפא וסעיף 30 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: חוק העונשין); התעללות בקטין או בחסר ישע (ריבוי עבירות), לפי סעיף 368ג סיפא וסעיף 29 לחוק העונשין; תקיפת קטין או חסר ישע (שתי עבירות), לפי סעיף 368ב רישא לחוק העונשין; מעשה מגונה בכוח, לפי סעיף 348(1) לחוק העונשין; מעשה מגונה (שתי עבירות), לפי סעיף 348ג(ג) לחוק העונשין; תקיפה סתם (ריבוי עבירות), לפי סעיף 379 לחוק העונשין; שידול לכליאת שווא, לפי סעיף 377 וסעיף 30 לחוק העונשין; כליאת שווא (ריבוי עבירות), לפי סעיף 377 רישא לחוק העונשין; ואיומים (שתי עבירות), לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

3. על פי המתואר בכתב האישום, המשיב עמד בראש קבוצת אנשים המכונה "ג'מאעת מוניב", ובה חמש משפחות המתגוררות במג'דל כרום (להלן: הקבוצה). הקבוצה קיימה מדי שבוע מספר מפגשים בהם היה המשיב מעביר שיעורי דת ותפילה. כמו כן, המשיב שימש עבור חברי הקבוצה מקור לייעץ בעניינים אישיים ובענייני חינוך הילדים. בכך, על פי כתב האישום, ביסס המשיב את מעמדו כמנהיג רוחני וחברי הקבוצה סרו למרותו ונהגו על פי הוראותיו והנחיותיו. בין השנים 2003-2013 המשיב הורה ודרש מחברי הקבוצה להעניש את ילדיהם בעונשים גופניים שכללו מכות באמצעות חפצים, עונשי כליאה ממושכים בשירותים או בחדר, עונשי מריחת צואה על גוף הילדים ומניעת אוכל ושתייה מהם. בחלק מהמקרים, ביצע המשיב בעצמו את מעשי התקיפה וההתעללות ואף תואר באחד האישומים כמי שנהג להכות את אחת מנשות הקבוצה (להלן: המתלוננת), להשפילה, לבזותה מינית ולכלואה בביתו.

ההליכים עד כה

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום הליכים. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה נגד המשיב המבוססות בעיקר על עדויות רבות של חברים שפרשו מהקבוצה, וכן כי קמה נגדו עילת מעצר לפי סעיפים 21(א)(1)(ב) ו-21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, שכן מסוכנותו הרבה של המשיב נשקפת במעשי האלימות וההתעללות הרבים בחסרי ישע. כמו כן, נטען כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט היות שמרבית עדי התביעה מתגוררים בסמוך למשיב וחלקם אף עדיין משתייכים לקבוצה בראשה הוא עמד. לסיום נטען, כי למשיב הרשעה בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות משנת 2000.

5. ביום 26.6.2013 הורה בית המשפט המחוזי בחיפה (מ"ת 13-06-24377, השופט ר' שפירא) על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית מבוססת כנגד המשיב. כן נקבע כי נשקפת ממנו סכנה על בסיס המעשים המתוארים בכתב האישום ונסיבות ביצועם, זאת פרט לקיומה של חזקת מסוכנות סטוטורית. לבסוף, נקבע כי קיים חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט מצדו של המשיב, בהתבסס על האזנות סתר בהן הוא נשמע משפיע על עדויות חברי הקבוצה במשטרה ואף מדריך אותם כיצד להתנהל. לפיכך, נקבע כי אין חלופת מעצר מתאימה שבכוחה לאיין את האמור. יצוין כי בית המשפט המחוזי העיר שניתן יהיה לשקול את שחרור המשיב לחלופת מעצר לאחר העדת 28 העדים הראשונים המפורטים בכתב האישום. ערר על החלטה זו נדחה בהחלטת בית משפט זה (בש"פ 5040/13, השופטת א' חיות).

6. ביום 25.12.2013 הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר, בה טען לכרסום בראיות וכן טען כי נשמעה עדותם של

רבים מתוך 28 העדים הראשונים. בקשה זו נדחתה בידי בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט י' ליפשיץ) ביום 28.1.2014. נקבע כי המשיב לא הצביע על כרסום בראיות ועל כן אין לשחררו לחלופת מעצר טרם שמיעת כלל עדי התביעה שאינם שוטרים.

7. משלא הסתיים משפטו של המשיב לאחר 9 חודשי מעצר, המבקשת הגישה בקשה להארכת מעצרו. ביום 11.3.2014 הורה בית משפט זה (בש"פ 1693/14, השופט ע' פוגלמן) על הארכת מעצרו ב-90 יום. בית המשפט חזר ועמד על מסוכנותו הברורה של המשיב וציין כי ההנחה היא שיעשה מאמץ להעיד את העדים הנותרים מוקדם ככל הניתן.

8. ביום 4.5.2014 הגיש המשיב לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו, במסגרתה טען כי יש לשחררו לחלופת מעצר מאחר שנשמעה עדותם של העדים הנותרים.

9. בין לבין, ומשלא הסתיים משפטו של המשיב במהלך תקופת ההארכה הראשונה, הוגשה לבית המשפט בקשה נוספת להארכת מעצרו. ביום 5.6.14 הורה בית משפט זה (בש"פ 3847/14, השופטת ד' ברק-ארז) על הארכת מעצרו של המשיב, בהתאם להסכמתם עד למתן החלטה בבקשה לעיון חוזר.

10. ביום 8.7.2014 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת העיון החוזר, בהסבירו כי טרם הושלמה שמיעת עדותה של המתלוננת וכי לא ניתן לייחס אחריות לכך למבקשת. נקבע כי בשל החשש לשיבוש הליכי משפט, לא ניתן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר טרם תושלם עדות המתלוננת אשר צפויה להישמע במהלך הדיונים בחודש ספטמבר. בנוסף, בית המשפט התייחס להקלטה שהוגשה על ידי המשיב בה תועדה שיחה עם המתלוננת אשר נשמעה מתייחסת לכך שלא הותקפה מינית. לטענת המשיב, שיחה זו נעשתה במסגרת מאמצי סולחה מצדו, בעוד שהפרקליטות טענה כי הפנייה מהווה ניסיון לשיבוש הליכי המשפט. ביום 22.7.2014 ערר על החלטה זו נדחה בהחלטת בית משפט זה (בש"פ 4909/14, השופט א' רובינשטיין). עם זאת, נקבע כי על מנת שניתן יהיה לבחון שוב את אפשרות שחרור המשיב לאחר השלמת עדות המתלוננת, יוגש תסקיר שירות מבחן מעודכן לבית המשפט המחוזי עד ליום 10.9.2014 לבחינת מפקחים נוספים עבור המשיב (בתסקירים קודמים שהוגשו בתאריכים: 29.5.2014, 17.6.14 ו-30.6.14, נמצא כי המשיב הינו אדם בעל יכולת השפעה רבה על האחר, דבר אשר להערכת שירותי המבחן, יוצר סיכון בלתי מבוטל להישנות התנהגות פורצת גבולות וקושי בעמידה בסייגי השחרור. בבחינת עשרות מפקחים אופציונאליים, אלו נמצאו כלא מתאימים בשל עמדתם המגוננת או קושיים להוות דמות סמכותית עבור המשיב).

11. ביום 29.7.2014 הורה בית משפט זה (בש"פ 3847/14, השופטת ד' ברק-ארז) על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 10.6.2014 או עד למתן החלטה בעניינו של המשיב, לפי המוקדם. נקבע כי החשש מפני שיבוש הליכי משפט ביחס להתנהלות מול המתלוננת, אינו חשש בעלמא.

הבקשה

12. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה חוזרת המבקשת וטוענת כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב לא פחתה. כמו כן, החשש לשיבוש הליכים עודנו קיים, שכן, לא נשלמה עדותה של המתלוננת אשר צפויה, כאמור, להישמע במהלך הדיונים

שיתקיימו בחודש ספטמבר. בנוסף, טוענת המבקשת כי שמיעת ההוכחות מתקדמת בקצב משביע רצון והיא נמצאת לקראת סיומה של פרשת התביעה. נכון לעת הזו, קבועים 14 מועדי הוכחות במהלך החודשים ספטמבר - נובמבר 2014, בהם צפויה התקדמות משמעותית בתיק.

13. בדיון לפניי מיום 2.9.14, חזרה באת כוח המבקשת על עיקרי הבקשה. בא כוח המשיב טען כי על אף התקדמות ההליך, במספר החלטות קודמות הצביעו על האפשרות לשחרור המשיב לאחר העדת 28 העדים. בנוסף ציין, כי קיימת חלופת מעצר בעיר עכו בפיקוח של שמונה אנשים בצירוף לאיזוק האלקטרוני, חלופה אשר יש בה כדי לאיין את מסוכנות המשיב.

דיון והכרעה

14. ככלל, בהליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין הזכות לחירות העומדת לנאשם והנתמכת בחזקת החפות, לבין האינטרס של שמירה על בטחון הציבור וההגנה על הליך שיפוטי תקין. בין יתר השיקולים שיש לשקול במסגרת הבקשה להארכת מעצר, ניתן למנות את: חלוף הזמן מאז הושם הנאשם במעצר; קצב התנהלות הדיונים; החשש מפני שיבוש הליכי משפט; חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ונסיבותיהן; ומידת המסוכנות הנשקפת הימנו (ראו למשל: בש"פ 7876/12 מדינת ישראל נ' בראנס, פסקה 14 (29.11.2012)).

15. בענייננו, מדובר בכתב אישום חמור המתאר שורה ארוכה של מקרי אלימות והתעללות. אני סבור כי מסוכנות זו הטבועה בפרשה עומדת בעינה ועדיין לא ניתן לאיין אותה באמצעות חלופת מעצר. כמו כן, ההליכים במשפטו של המשיב מתקדמים באופן משביע רצון; במהלך החודשים הקרובים קבועים מספר רב של מועדי הוכחות נוספים, עדותה של המתלוננת עתידה להישמע במהלך הדיונים שיתקיימו בחודש זה וההליך נמצא לקראת סיומה של פרשת התביעה.

16. לנוכח האמור, אני סבור כי נקודת האיזון טרם השתנתה. אשר על כן, דין הבקשה להתקבל ומעצרו של המשיב יוארך בתשעים ימים נוספים החל מיום 8.9.2014, או עד למתן פסק דין בת"פ 24351-06-13 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ז' באלול התשע"ד (2.9.2014).

ש ו פ ט